

Mottakere i henhold til liste

Vår dato: 12.06.2020
Vår referanse: 20/1420 - 11
Deres dato:
Deres referanse:

Endring i forskrift om satser i prisutjevningsordningen for melk og satser for produksjonsfløte og tilvirkningsverdi på smør

Landbruksdirektoratet har vedtatt endring i forskrift av 29. juni 2007 nr. 904 om satser i prisutjevningsordningen for melk og satser for produksjonsfløte og tilvirkningsverdi på smør (satsforskriften). Endringsforskriften er vedlagt dette brevet. De endrede satsene trer i kraft 1. juli 2020.

1. Innledning

Vi viser til Landbruksdirektoratets brev av 3. april 2020 hvor forslag til endringer i satsforskriften ble sendt på høring. Forslaget i høringsbrevet inneholdt nye satser for avgifter og tilskudd i pris- og biproduktgruppene, nye innfraktsatser, ny sats for kapitalgodtgjørelse, ny sats for produksjonsfløteverdi og ny sats for tilvirkningsverdi på smør.

Landbruksdirektoratet har mottatt syv skriftlige uttalelser til høringsbrevet. Innspill knyttet til høringen av endrede satser i prisutjevningsordningen omtales under. Det er kommet innspill i høringen som omhandler forhold utenfor denne høringen. Høringsinnspillene i sin helhet er for øvrig tilgjengelige på Landbruksdirektoratets nettsider.

1.1 Endringer i prisutjevningsforskriften fra 1. juli 2020

Nye satser i prisutjevningsordningen for melk fra 1. juli 2020 må ses i sammenheng med prosessen Landbruks- og matdepartementet (LMD) har hatt med forenkling av prisutjevningsordningen. Landbruksdirektoratet viser til de føringene departementet har gitt gjennom fastsettelse av endringer i forskrift om prisutjevningsordningen for melk (prisutjevningsforskriften), jf. brev av 20. juni 2016. Endringene i forskriften som vedtatt i brev av 20. juni 2016 trer i kraft 1. juli 2020.

Med bakgrunn i LMDs fastsettelsesbrev fra 20. juni 2016 har satsene i eksisterende utjevningmatrise blitt harmonisert i perioden 1. juli 2016 til 1. juli 2020. Fra 1. juli 2020

skal ny utjevningssmatrise innføres, bestående av fire prisgrupper i hovedmelkeanvendelsen og fire biproduktgrupper. Prisgruppen for merkevareeksport og biproduktgruppen for kjernemelk fjernes fra samme tidspunkt. Det gjøres også enkelte andre endringer i forskriften. Landbruksdirektoratet viser til vedtatt endringsforskrift, romertall II: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2016-06-20-734>. Dette vil også medføre endringer i matrisen i satsforskriften, jf. §1 i vedlagte endringsforskrift.

1.2 Oppsummert om endringer i satser fra 1. juli 2020

I forhold til forslaget som var på høring er det gjort følgende endringer: Avgiftssatsen i prisgruppe 2 er redusert med ytterligere 1 øre/liter og tilskuddssatsene i prisgruppene 3 og 4 er økt med ytterligere 1 øre/liter. Endringene skyldes i hovedsak bedre melkeanvendelse i revidert volumprognose, jf. punkt 2. Tilskuddssatsen i biproduktgruppe 2 er redusert med ytterligere 20 øre/liter fløte. Gjeldende tilskuddssats videreføres i biproduktgruppe 3, det vil si at tilskuddet i biproduktgruppe 3 ikke reduseres som foreslått i høringen. Produksjonsfløteverdien økes med ytterligere 20 øre/liter fløte. Prognosert tilvirkningsverdi på smør økes med ytterligere 45 øre/kg smør.

Med unntak av disse endringene blir forslagene som fremkommer av høringsbrevet vedtatt i sin helhet.

I tabellen nedenfor oppsummeres de nye satsene gjeldende fra 1. juli 2020. Tabellen er satt opp etter ny matrise for utjevning av hovedmelkeanvendelser og biproduktanvendelser gjeldende fra 1. juli 2020.

Tabell 1: Nye satser i pris- og biproduktgruppene fra 1. juli 2020 (kr/liter)*

	Gjeldende satser **	Endring	Nye satser fra 1. juli 2020
Prisgruppe 1 (sure og søte smakstilsatte flytende melkeprodukter og ferske oster, dagligvaremarkedet)	0,00	0,00	0,00
Prisgruppe 2 (ikke smakstilsatte flytende melkeprodukter, dagligvaremarkedet)	2,02	-0,07	1,95
Prisgruppe 3 (modnede oster, mysoster og geitemelksprodukter, dagligvaremarkedet)	-0,19	-0,07	-0,26
Prisgruppe 4 (Flytende produkter, ferske oster, modnede oster, mysoster og geitemelksprodukter i industrimarkedet, samt tørrmelk og kasein i industri- og dagligvaremarkedet)	-0,87	-0,07	-0,94
Biproduktgruppe 1 (kremfløteprodukter dagligvaremarkedet)	13,52	0,00	13,52
Biproduktgruppe 2 (smørprodukter dagligvaremarkedet)	-3,78	0,40	-3,38
Biproduktgruppe 3 (smørprodukter industrimarkedet)	-6,17	0,00	-6,17
Biproduktgruppe 4 (mysostprodukter dagligvaremarkedet og industrimarkedet)	2,22	-0,05	2,17

* Positive tall er avgift, negative tall er tilskudd

** For nye prisgruppe 1 er satsen lik satsene for gjeldende prisgruppe 1, 3 og 4. For nye prisgruppe 3 er satsen lik satsene for gjeldende prisgruppe 5 og 6. For nye prisgruppe 4 er satsen lik vektete satser for prisgruppe 7-11. For nye biproduktgruppe 4 er satsen lik satsene for gjeldende biproduktgruppe 4 og 5.

Dersom det oppstår behov for å styrke ordningens likviditet i løpet av satsperioden, kan det bli aktuelt å øke avgiftene og redusere tilskuddene per prisgruppe. Øvre grense for prisuttak justeres i så fall tilsvarende ned.

2. Avgifter og tilskudd per pris- og biproduktgruppe

Endelige satser for avgifter og tilskudd i prisutjevningsordningen for melk fremgår også i vedlagte endringsforskrift. Vi viser også til tabell 2 og 3 i vedlegg, som inneholder et mer detaljert oppsett.

I forhold til høringsforslaget er det foretatt endring i volumprognosene jf. punkt 2.1. og endring i tilskuddssatsene i biproduktgruppe 2 og 3 jf. punkt 2.3 som medfører en ytterligere reduksjon i avgiftssatsen i prisgruppe 2 på 1 øre/liter og ytterligere økning i tilskuddssatser i prisgruppe 3 og 4 på 1 øre/liter.

2.1. Volumprognoser og melkeanvendelse

Landbruksdirektoratet har oppdatert volumprognosene for satsperioden 2020-2021 med utgangspunkt i endret forholdstall for kumelkskvotene for 2020 på 1,05 som ble vedtatt av LMD 8. juni 2020. Dette er en økning i forholdstallet på 0,04. Ifølge referat fra de ekstraordinære kvotedrøftingene, prognoserer Tine med at dette vil gi en leveranse for 2020 på om lag 1 530 mill. liter kumelk. Dette er en økning i kumelksleveransene på 30 mill. liter i forhold til volumprognosene som var grunnlaget for direktoratets høringsbrev.

Landbruksdirektoratet viser til at det er knyttet særlig usikkerhet til volumprognosene for satsperioden 2020-2021. Eksportstøtte til merkevareeksport i prisutjevningsordningen opphører fra 1. juli 2020. Det er imidlertid usikkert hvordan dette faktisk vil påvirke melkebehovet for kommende satsperiode. I tillegg viser vi til at den ekstraordinære situasjonen knyttet til koronavirus kan medføre en ekstra usikkerhet både når det gjelder levering av rå melk, produksjon av produkter og etterspørselen i sluttmarkedet.

Landbruksdirektoratets reviderte volumprognose for satsperioden 2020-2021 innebærer en prognosert meierileveranse på 1 501,6 mill. liter ku- og geitemelk, en økning på 30 mill. liter i forhold til høringsforslaget. Økningen er fordelt i prisgruppene 2 og 3. Revidert volumprognose innebærer en bedre melke- og biproduktanvendelse sammenlignet med gjeldende satsgrunnlag på 2,1 øre/liter. Isolert sett er melkeanvendelsen 2,8 øre/liter bedre og biproduktanvendelsen 0,7 øre/liter dårligere enn i prognosen for gjeldende satser.

2.2. Likviditet

Landbruksdirektoratet følger fortløpende utviklingen i likviditeten i ordningen. I høringsbrevet foreslo vi ingen oppbygging eller nedbygging i likviditeten. Likviditeten i ordningen er blitt noe bedret i forhold til da høringsbrevet ble sendt ut, samtidig som det er økt usikkerhet knyttet til volumprognosen for satsperioden 2020-2021.

Tine SA (Tine) viser til at de reduksjonene i avgifter og økningene i tilskudd som Landbruksdirektoratet har foreslått, skyldes i stor grad at likviditetsoppbyggingen på 5 øre/liter bortfaller, i tillegg til at det er noe effekt av bedring i melkeanvendelsen som følge av bortfallet av prisgruppe 12 (merkevareeksport). Tine peker på at det i framtiden kan bli nødvendig å bygge likviditeten igjen, som følge av endringer i melkeanvendelsen.

Norsk Bonde- og Småbrukarlag (NBS) har stor forståelse for den usikkerhet som nå råder med hensyn til volumprognosene for satsperioden 2020-2021 på grunn av opphøret av

eksportstøtte til merkevareeksport fra 1. juli 2020 og at den ekstraordinære situasjonen knyttet til koronavirus medfører ekstra usikkerhet.

Landbruksdirektoratet opprettholder høringsforslaget, slik at det blir ingen oppbygging eller nedbygging av likviditet for kommende periode.

2.3. Prisdifferensiering

Norges Bondelag har ingen merknader til de foreslåtte satsene.

Norsk Bonde- og Småbrukarlag gir støtte til Landbruksdirektoratets forslag til satser i ulike prisgrupper og biproduktgrupper fra 1. juli 2020.

Tine viser til at Landbruksdirektoratet har foreslått justeringer av satsene som møter markedets behovene.

Normilk AS (Normilk) registrerer at det i forslaget til nye satser er gjennomført et grundig og godt arbeid med å harmonisere satser og følge utviklingen. Samlet sett med årets rekordtidlige jordbruksoppgjør, vil de nye satsene medføre en ønsket effekt mot RÅK-industrien. Normilk peker blant annet på at RÅK-industrien kan styrke sin posisjon opp mot det globale markedet, og at dette også vil være positivt for investeringsviljen innen bransjen.

Landbruksdirektoratet viser til innspillene over, og registrerer at det er flere høringsinstanser som støtter forslagene i høringen. Andre innspill omtales nedenfor.

Scandza AS (Scandza) mener at «samordning» av satser som nå er fullført svekker både konkurransen i meierisektoren og PU-ordningens evne til å markedstilpasse et prisuttak basert på etterspørselastisiteter og markedsutvikling i denne sektoren. De mener at det er spesielt uheldig med «samordnet avgiftssats» på sure og søte smakstilsatte flytende produkter og ferske oster, og viser til at permanent nulling i PU-sats for disse gruppene dokumenterer at de i praksis er tatt ut av PU-ordningen. Scandza viser til at en slik varig innsnevring av PUs virkeområde ikke er konsekvensutredet. De aktuelle produktgruppene er alle i vekst og alle de tre gruppene ville i en normal anvendelse av prisdiskriminering ut fra PU-systemets formål, vært ilagt økt prisuttak. Scandza mener det ville være mye mer formålstjenlig å sette ned avgiften i prisgruppe 2 og økt midlene som brukes på konkurranserettete tiltak.

Landbruksdirektoratet viser til Landbruks- og matdepartementets brev av 20. juni 2016 hvor departementet besluttet å sette avgiftene i dagjeldende prisgrupper 1 og 4 til null fra 1. juli 2016. Satsen for prisgruppe 1 fastsettes derfor til 0 kr/liter melk.

Q-meieriene AS (Q-meieriene) viser til at høringsforslaget legger til grunn at ca. 80 mill. kroner skal benyttes til å øke tilskudd/reducere avgift for prisgruppe 2-4, men at Q-meieriene mener disse midlene vil gi mer langsiktig nytte ved å legge til rette for økt innovasjon. Q-meieriene mener at priselastisiteten til meieriprodukter er generelt lav, så forslaget med å øke tilskudd og redusere avgift for prisgruppe 2-4 med 6 øre per liter betyr trolig lite for omsetningsvolumene. Q-meieriene mener derfor at det er viktigere og mer langsiktig å øke de konkurranserettete tiltakene eller etablere et innovasjonsfond. De viser til at begge deler vil fremme innovasjon og nytenkning som vil øke den totale etterspørselen etter norsk melk til det beste for bonde, industri og forbruker.

Landbruksdirektoratet viser til at formålet med den utsendte satshøringen er å foreslå satser i pris- og biproduktgruppematrixene som trer i kraft fra 1. juli 2020, inkludert justeringer i satsene ut fra endringer bl.a. i markedsforhold. Eventuelt økte satser for de konkurransefremmende tiltakene eller nye tiltak i prisutjevningsordningen, må gjøres i forskrift om prisutjevningsordningen for melk (prisutjevningsforskriften), som er departementets ansvarsområde, og er således utenfor denne høringen.

Rørøsmeieriet AS (Rørøsmeieriet) viser til at prisgruppene foreslås endret med 6 øre per avgifts-/tilskuddssats per liter, og at likt påslag på avgift og tilskudd gir store utslag og variasjoner mellom prisgruppene. De stiller også spørsmål ved hvorfor totale tilskudd til ordningen foreslås økt, til tross for at merkevareeksporten fjernes fra ordningen. De mener videre det er uforståelig at tilskuddet i nye prisgruppe 3 økes når netto ostevolum går ned. Rørøsmeieriet ønsker istedet at satsen i prisgruppe 2 reduseres til 1,85 kr/liter, og peker på at det da allikevel vil være nok rom til å øke tilskuddene til prisgruppe 3 og 4 med 1 øre til hver av prisgruppene. De legger til at det nå er økt etterspørsel etter ost, og stiller spørsmål ved hvorfor en veletablert produktkategori får 30 prosent økning i tilskudd.

Landbruksdirektoratet viser til at de reduksjonene i avgifter og økninger i tilskudd som ble foreslått i høringen, i stor grad skyldes at likviditetsoppbyggingen på 5 øre/liter i gjeldende satsgrunnlag ikke ble foreslått videreført. I tillegg bidro en bedret melke- og biproduktanvendelse til at avgifter kunne bli foreslått redusert og tilskudd kunne økes. Endringer i likviditetsoppbygging og melkeanvendelse blir generelt fordelt likt på de fleste prisgruppene i ordningen. Som følge av at departementet 8. juni vedtok økt forholdstall for kumelkskvotene på 1,05 for kvoteåret 2020, har Landbruksdirektoratet lagt revidert volumprognose og revidert melke- og biproduktanvendelse til grunn for satsene fra 1. juli 2020.

Landbruksdirektoratet har imidlertid også vurdert behovet for å endre differensieringen for enkelte av gruppene. Når det gjelder prisgruppe 2 versus prisgruppe 3, har prisgruppe 2 hatt en langvarig nedadgående volumtrend, som redegjort for i høringsbrevet. Reduksjonen kan skyldes flere forhold, og høringsinnspillene viser at det er ulike meninger blant høringsinstansene om effekten av å redusere avgiften i prisgruppe 2. Det kan likevel nevnes at ifølge Opplysningskontoret for meieriprodukter (melk.no) økte både forbruk per capita og omsatt volum søtmeik uten smak (drikkemelk) i 1. kvartal 2020 sammenlignet med samme periode året før. Når det gjelder prisgruppe 3, har melkeanvendelsen til produksjon av modnet ost i hovedsak hatt en positiv volumutvikling frem til 2016, deretter har volumutviklingen vært mer variabel. Samtidig ser vi at ost møter økende importkonkurranse. Osteforbruket økte imidlertid betydelig i 1. kvartal 2020 sammenlignet med samme periode året før. Etersom volumøkningen for både drikkemelk og ost i 1. kvartal er for en så kort periode og muligens kan skyldes den ekstraordinære situasjonen som har vært dette kvartalet, vil denne utviklingen eventuelt kunne få større innvirkning på fastsettelsen av satser for 2021-2022.

Når det gjelder innspillet om ulik prosentmessig økning i satser, blant annet i prisgruppe 3, viser vi til at satsene i prisgruppene i ordningen bør sees i sammenheng med gjeldende målpris/noteringspris på melk. Gjeldende målpris på melk er 5,47 kroner per liter melk både for satsperioden 2019-2020 og 2020-2021. Råvarekostnaden i prisgruppe 3 med gjeldende satser blir da på $(5,47 - 0,19 =) 5,28$ kroner per liter, mens den i høringsforslaget er på $(5,47 - 0,25 =) 5,22$ kroner per liter, en reduksjon på 6 øre per liter, eller 1,1 prosent.

Med satsene som vedtas blir reduksjonen på 7 øre per liter, eller 1,3 prosent. Etter en helhetsvurdering opprettholder Landbruksdirektoratet prisdifferensieringen i prisgruppe 2-4 som foreslått i høringsbrevet, og avgiftssatsen for prisgruppe 2 fastsettes til 1,95 kr/liter melk, tilskuddssatsen for prisgruppe 3 fastsettes til 0,26 kr/liter melk og tilskuddssatsen for prisgruppe 4 fastsettes til 0,94 kr/liter melk.

Tine mener at tilskuddet til smør til dagligvare kan reduseres med til sammen 50 øre/liter til 3,28 kr/liter fløte. *Tine* ser dette i sammenheng med produksjonsfløteverdien, jf. punkt 5, og skriver at en slik justering kan gi bedre balanse mellom tilgang og etterspørsel etter fett framover.

Landbruksdirektoratet viser til at den positive utviklingen for smørforbruket har fortsatt i 1. kvartal 2020. Ifølge melk.no økte salget av norskprodusert smør med 0,9 prosent i 2019, mens forbruket per capita økte med 0,2 prosent. I 1. kvartal 2020 viser tall fra melk.no volumøkning for norskprodusert smør på 10,6 prosent og 9,8 prosent økning per capita.

Landbruksdirektoratet legger vekt på innspillet om å ytterligere redusere tilskuddssatsen til smør til dagligvaremarkedet for å bidra til en best mulig balanse mellom tilgang og etterspørsel etter fett fremover, samtidig som satsen også må sees i sammenheng med økt produksjonsfløteverdi, jf. punkt 5. Tilskuddssatsen for biproduktgruppe 2 fastsettes til 3,38 kr/liter fløte, noe som er en reduksjon på 20 øre/liter i forhold til høringen.

Normilk påpeker effekten av reduksjon i satsen i biproduktgruppe 3. De viser til at aktører som i dag benytter fettholdig melkepulver, vil oppleve en forverring i forhold til anvendelse av skummet melkepulver. De peker spesielt på utfordringer for iskremindustrien. *Normilk* ber derfor om at reduksjonen av satsen i biproduktgruppe 3 vurderes på nytt, for å motvirke denne effekten for RÅK-industrien.

Landbruksdirektoratet har merket seg innspillet om biproduktgruppe 3 (fløte til smør i industrimarkedet), og har gjort en ny vurdering av markedssituasjonen for denne gruppen. Ettersom produksjonsfløteverdien økes ytterligere i forhold til forslaget i høringen, jf. punkt 5, velger vi således å videreføre gjeldende tilskuddssats for smør til industrimarkedet (biproduktgruppe 3). Tilskuddssatsen i biproduktgruppe 3 (fløte til smør, industri) blir dermed på 6,17 kr/liter fløte.

3. Kapitalgodtgjørelse og øvrige konkurransfremmende tiltak

Q-meieriene viser til at kapitalgodtgjørelsen er foreslått redusert fra 0,65 kr til 0,57 kr per liter, noe som er i henhold til beregningsmodellen. *Q-meieriene* skriver videre at konkurransen om råvaren fremdeles er svært svak, og det er ikke kommet nye aktører som konkurrerer om innsamling av rå melk. *Q-meieriene* mener at insitamentet derfor burde vært økt for å imøtekomme Stortingets ønske om virksom konkurranse i hele verdikjeden. De vil igjen presisere at eventuelle overskudd i *Tine Råvare* må utbetales over pris til bonde påfølgende år, og ikke som det tidvis har vært praktisert, en overraskende engangsutbetaling til bonden som gjør det helt umulig for *Q-meieriene* å ta kostnaden ut i markedet. *Q-meieriene* viser blant annet også til at dagens konkurransfremmende tiltak er å betrakte som en bunnplanke for å opprettholde konkurransen i meierimarkedet. Skal det skapes større etterspørsel etter melk må det gjøres gjennom økt innovasjon, noe som følger naturlig av tilrettelegging for større konkurranse mellom aktørene.

Scandza mener at kapitalgodtgjørelsesmodellen bidrar til å svekke konkurransen. De skriver blant annet at den nye kapitalgodtgjørelsesmodellen medførte fra 2017 direkte at selskaper som Synnøve Finden kom vesentlig dårligere ut enn tidligere i forhold til selskaper som Q-meieriene når det gjelder tilgangspris til melk som råvare. *Scandza* mener at på sikt medfører modellen en drivkraft for Tine til å redusere sin etterbetaling til melkeprodusent, og i stedet ytterligere å øke kapitalavkastningselementet i råvareprisen igjen. De viser til at markedsregulator i år setter etterbetalingen ned, noe som betyr at de har holdt høyere priser gjennom året i stedet, hvilket innebærer at mer av egenkapitalavkastningen har gått ut gjennom melkeprisen, med påfølgende forverring for Synnøve Findens forsyningspris. *Scandza* har en forventning om at det i fremtiden blir gjort tiltak som bedrer konkurransen i meierisektoren for alle andre av Tines konkurrenter.

Norsk Bonde- og Småbrukarlag viser til at beregningsmodellen for kapitalgodtgjørelsen gir som resultat en reduksjon i satsen på 8 øre per liter, og peker på at dette tilskuddet kommer i tillegg til distribusjonstilskuddet og har som en konsekvens at PU-ordningen finansierer en subsidiering av meieriaktører utenom Tine SA med om lag 170 mill. kroner i året som må hentes inn på produktene som bidrar positivt inn til ordningen. Dette reduserer melkeprodusentenes inntekter tilsvarende. NBS viser til at de ved tidligere anledninger har argumentert for at de konkurransepolitiske virkemidlene skal finansieres over statsbudsjettet og vil på nytt fremme dette standpunktet.

Tine er bekymret for at det i prisutjevningsordningen benyttes midler til tiltak som ikke bidrar til målprisoppnåelse og utjevning mellom melkeprodusenter, herunder de konkurransepolitiske tilskuddene, harmoniseringen av industrigruppene og ordningen med minstesats i inntransportdekningen.

Landbruksdirektoratet viser til at innspill knyttet til omfang av og innretning på kapitalgodtgjørelsen og de øvrige konkurransefremmende tiltakene, gjelder forhold som er hjemlet i prisutjevningsforskriften og således hører inn under departementets ansvarsområde og derfor er utenfor denne høringen.

Landbruksdirektoratet opprettholder satsen for spesiell kapitalgodtgjørelse på 0,57 kr/liter, som foreslått i høringen.

4. Innfrakttillegg

Q-meieriene konstaterer at Tines økning i kostnader til innsamling av melk fortsetter å være mindre enn økningen i transportindeksen, og at de strukturelle grepene Tine Råvare har tatt for å redusere kostnadene fortsetter å gi dem økte konkurransefortrinn.

Scandza mener det er viktig for hele meierisektoren at fraktutjevningen er basert på faktiske forhold og forutsigbare prinsipper, som grunnlag for tilgang til råvaren melk på like vilkår. De viser til at innfraktordningen videreføres med en indeksjustering og fortsatt minstesats, og med kun Tines meierier som basismeierier, og mener at disse elementene forskjellsbehandler de ulike meieriaktørene. Ifølge *Scandza* er ingen av elementene naturlige ut fra ordningens formål om å bidra til nødvendig utjevning av inntransportkostnader overfor melkeprodusentene.

Tine har en kommentar til at ordningen med minstesats i inntransportdekningen er blant tiltak som ikke bidrar til målprisoppnåelse og utjevning mellom melkeprodusenter, som nevnt under punkt 3.

Landbruksdirektoratet viser til at gjeldende modell for innfrakttillegg ble fastsatt av Landbruks- og matdepartementet i brev av 3. april 2017. Innretning av innfrakttillegget og parametere i beregningsmodellen, er således utenfor denne høringen.

Landbruksdirektoratet opprettholder satsene for innfrakttillegg fra 1. juli 2020 som foreslått i høringen.

5. Produksjonsfløteverdi

Tine mener at produksjonsfløteverdien kan økes noe mer en foreslått og anbefaler en økning på til sammen 50 øre/liter til 22 kr/liter fløte. *Tine* foreslår også redusert tilskudd til smør til dagligvare (jf. punkt 2.3). *Tine* skriver at en slik justering kan gi bedre balanse mellom tilgang og etterspørsel etter fett framover.

Q-meieriene mener det er bra at produksjonsfløteverdien foreslås økt fra 21,50 kr til 21,80 kr per liter, men selv om målprisen på melk ikke økes i år, er det et betydelig etterslep på verdifastsettelsen av fløte. Med lik utvikling i prisen på fløte som på melk siden 2007, skulle fløteprisen nå vært rundt 23,50 kr per liter.

Landbruksdirektoratet viser til at satsen for produksjonsfløte fastsettes på skjønnsmessig grunnlag, og er ikke direkte koblet til utviklingen i f. eks. målprisen på melk. Andre forhold, som fettbalansen og etterspørselen etter magre vs. fete produkter, samt muligheten for prisoppnåelse i biproduktgruppe 1–3, tillegges også vekt. Landbruksdirektoratet har merket seg innspill fra to høringsinstanser om at produksjonsfløteverdien bør økes ytterligere enn foreslått i høringen. Som følge av en helhetlig vurdering av markedssituasjonen, økes produksjonsfløteverdien med ytterligere 20 øre/liter sammenlignet med høringsforslaget.

Landbruksdirektoratet fastsetter sats for produksjonsfløteverdi til 22,00 kr/liter.

6. Prognosert tilvirkningsverdi på smør

Landbruksdirektoratet har beregnet prognosert tilvirkningsverdi på smør for satsperioden 2020–2021 til 52,13 kr/kg, hvor produksjonsfløteverdien er 22,00 kr/liter fløte. Tilvirkningsverdien på smør økes med 45 øre/kg i forhold til høringen, som følge av at produksjonsfløteverdien er økt sammenlignet med høringsforslaget.

Landbruksdirektoratet fastsetter sats for prognosert tilvirkningsverdi på smør til 52,13 kr/kg.

7. Andre innspill knyttet til høringen

Scandza merker seg at i vedleggstabellene oppgir direktoratet også i år alle konkurranserettede tilskudd samlet. *Scandza* mener dette gir mindre gjennomskiktighet enn ønskelig.

Landbruksdirektoratet kan opplyse at det er utbetalt 74,2 mill. kroner til generell korleksjon, 56,9 mill. kroner til spesiell kapitalgodtgjørelse og 51,8 mill. kroner til særskilt distribusjonstillegg i 2019. Av hensyn til konkurransen i markedet aggregerer vi de prognoserte tallene for de konkurransefremmende tiltakene.

Rørosmeieriet trekker blant annet frem at prisutjevningsordningen medfører et høyt avgiftspres på Rørosmeieriet i forhold til omsetningen, og imøteser en tilbakemelding på i hvor stor grad direktoratet ser på hvordan ordningen i dag slår ut for enkeltaktørene.

Landbruksdirektoratet viser til at prisdifferensiering innebærer samme avgifts- og tilskuddssatser per pris- og biproduktgruppe i ordningen med utgangspunkt i hva melken brukes til, og er uavhengig av hvilket meieriselskap som anvender melken. I tillegg bidrar et av de konkurransefremmende tiltakene blant annet til reduserte avgifter/økte tilskudd i de fleste prisgrupper for meieriselskaper utenom Tine.

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Marit Jerven
direktør

Elsebeth Hoel
seksjonssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.

Saksbehandler: Lars Folland, seniorrådgiver, tlf. 78606058
Mari Holteberg Vold, seniorrådgiver, tlf. 78606170

Mottakere:
Mottakere i henhold til liste

Kopi til:
Landbruks- og matdepartementet Pb 8007 Dep

0030 OSLO

Vedlegg:
Endringsforskrift
Vedlegg 1 Nye innfraktsatser fra 1.7.2020
Vedlegg tabeller 1-3
Liste over adressater